

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

P R O G R A M

novčanih potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2015. godinu

Sarajevo, lipanj 2015. godine

PROGRAM

novčanih potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju

- 1. Period realizacije Programa:** Od 01.01. do 31.12.2015. godine
- 2. Ukupna vrijednost Programa:** 65.800.000,00 KM
- 3. Namjena Programa:** Potpora proizvodnji kroz model poticaja proizvodnji, a plaćanja u sklopu mjera strukturne politike kroz model potpore dohotku, model kapitalnih ulaganja, model ruralnog razvoja i model ostalih strukturnih potpora.
- 4. Korisnici Programa:** Klijenti upisani u Registar poljoprivrednih gospodarstava i Registar klijenata.
- 5. Izvor sredstava:** Proračun Federacije Bosne i Hercegovine za 2015. godinu – Proračun Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva “Poticaj za poljoprivredu“ („Službene novine Federacije BiH“, broj: 25/15).
- 6. Nositelj Programa:** Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.
- 7. Odgovorno lice:** mr.sci.Šemsudin Dedić, ministar

UVOD

Kod izrade Programa novčanih potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2015. godinu (u daljnjem tekstu Program) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva suočilo se sa velikim brojem neriješenih zahtjeva koji su pristigli po osnovu Programa novčanih potpora iz 2014 godine („Službene novine F BiH“ broj: 44/14, 52/14 i 104/14) i u skladu sa Pravilnikom o načinu i uvjetima ostvarivanja novčane potpore po modelu poticaja proizvodnji („Službene novine F BiH“ broj: 60/14 i 75/14) i Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanju novčane potpore po modelu ostalih vrsta novčanih potpora u poljoprivredi („Službene novine Federacije BiH“ broj 71/14 i 89/14).

S obzirom da je iznos sredstava za mjere iz Programa novčanih potpora za 2014.godinu bio nerealno uvećan, isti je imao za posljedicu veliki broj nerealiziranih zahtjeva. Imajući ovo u vidu, Ministarstvo se opredijelilo za umanjeње iznosa novčanih potpora za najveći broj mjera kao i odabir prioriternih proizvodnji koje će biti predmet novčanih potpora u ovoj godini.

Pored toga, vodilo se računa i o sljedećem:

- preuzetim obvezama iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP-a) vezano za prilagođavanje praksi u vođenju poljoprivredne politike prema modelu Zajedničke poljoprivredne politike EU,
- aktivnostima koje su predviđene u Programu rada Vlade Federacije BiH za mandatni period 2015-2018.godina,
- slijedeći odredbe Zakona o poljoprivredi („Službene novine Federacije BiH“, br. 88/07,04/10, 27/12 i 7/13), kojima se definiraju mjere poljoprivredne politike,
- postupajući u skladu sa Zakonom o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, broj 42/10),
- uvažavajući izdvajanja sredstava za potpore proizvodnji u zemljama okruženja,
- principima Srednjoročne strategije razvoja poljoprivrednog sektora u Federaciji BiH 2015-2019 (Odluka Parlamenta F BiH, broj: 01,02-24-1-780/15 od 08. 06. 2015. godine)
- rezultatima analize realizacije novčane potpore u proteklom periodu, donosimo Program kako slijedi.

POGLAVLJE I – CILJEVI I SVRHA PROGRAMA

1) CILJEVI PROGRAMA

U okviru Programa novčanih potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2015. godinu realiziraju se mjere novčanih potpora u poljoprivredi i mjere strukturne politike koje trebaju doprinijeti ispunjavanju slijedećih ciljeva:

- povećanje ponude domaćim poljoprivrednim proizvodima uz poboljšanje kvaliteta zdravstvene i higijenske ispravnosti proizvoda u skladu sa zahtjevima potrošača;
- unapređenje uvjeta za bavljenje poljoprivrednom proizvodnjom s ciljem jačanja konkurentnosti na domaćem i inostranom tržištu;
- osiguranje stabilnog poljoprivrednog dohotka i omogućavanje adekvatnog životnog standarda poljoprivrednih proizvođača;
- postepene harmonizacije i integracije sektora poljoprivrede u EU i globalno tržište.

2) SVRHA PROGRAMA

Svrha ovog Programa je da se zadrže prioritete mjere kako bi osigurali realnu isplatu novčanih potpora u toku 2015. godine na osnovu planiranih sredstava iz Proračuna Federacije BiH za 2015. godinu za potrebe poljoprivrednog sektora.

POGLAVLJE II. - KRITERIJI ZA RASPODJELU SREDSTAVA

Odobrena finansijska sredstva iz Proračuna Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu: Federalnog ministarstva) pod stavkom „Poticaj za poljoprivredu“ raspoređivat će se fizičkim i pravnim licima (u daljem tekstu: klijent) prema općim i posebnim kriterijima.

1) OPĆI KRITERIJI

Pravo na potporu ostvaruje klijent koji je:

- državljanin Bosne i Hercegovine i koji ima sjedište, odnosno prebivalište na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija),
- ostvario primarnu poljoprivrednu proizvodnju, ili drugu djelatnost u Federaciji, propisanu ovim Programom,
- upisan u Registar poljoprivrednih gospodarstava, odnosno Registar klijenata,
- ispunjava posebno propisane kriterije iz ovog Programa te kriterije iz ostalih zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti novčanih potpora,
- ispunio posebno propisane kriterije Programa za period 01.10.2014.godine do 01.10.2015.godine kao i Pravilnika po modelu poticaja proizvodnji i Pravilnika po modelu ostalih vrsta potpora,
- ispunio posebno propisane kriterije Programa i Pravilnika tekuće godine, a koji zbog prirodnog procesa proizvodnje ili drugih propisanih kriterija ostvaruju novčanu potporu u narednoj godini,
- završio proizvodnju u 2014. godini nakon krajnjeg roka propisanog za dostavu dokumentacije za svaku pojedinu proizvodnju, a prije objave Programa za 2015. godinu, kompletnu dokumentaciju dostavlja nadležnom kantonalnom ministarstvu najkasnije u roku od 10 dana od dana stupanja na snagu ovog Programa. Dokumentacija se dostavlja u skladu sa Pravilnikom o načinu i uvjetima ostvarivanja novčane potpore po modelu poticaja proizvodnji („Službene novine Federacije BiH“, broj 60/14 i 75/14). Nadležno kantonalno ministarstvo vrši obračun zahtjeva na osnovu visine sredstava propisanih Programom za 2015. godinu, nakon čega ih dostavlja Federalnom ministarstvu na dalju realizaciju. Obračunate zahtjeve za proizvodnje koje su završene do 31.12.2014.godine treba dostaviti najkasnije u roku od 30 dana od dana njihovog zaprimanja. Za proizvodnje koje su završene od 01.01. do 30.06.2015.godine Federalno ministarstvo će dostaviti instrukciju nadležnim Kantonalnim ministarstvima o postupanju u vezi s tim.
- imao nerealiziran zahtjev po modelima potpora iz Programa novčanih potpora za 2014.godinu, a isti je blagovremen, potpun i osnovan, te kojem

zbog nedostatka sredstava uzrokovanih neadekvatnim planiranjem u Programu novčanih potpora za 2014. godinu nije isplaćena novčana potpora. Isti će se realizirati u skladu sa raspoloživim sredstvima u 2015/16.godini.

- ostvari pravo u ponovljenim postupcima provedenim po pravosnažnim sudskim presudama iz oblasti novčanih potpora, odnosno po pravosnažnim rješenjima donesenim u drugostepenom postupku Federalnog ministarstva.

NAPOMENA:

- Od 01.10.2015.godine novčana potpora za proizvodnje će se ostvarivati u različitim iznosima po jedinici mjere, i to:
  - a) za fizičke osobe;
  - b) za poljoprivredne obrtnike;
  - c) za pravne osobe
- Obračun novčane potpore za proizvođače svježeg sirovog mlijeka od 01.10.2015.godine će se vršiti po kvalitetu mlijeka u skladu sa Pravilnikom o sirovom mlijeku i po grlu.

2) POSEBNI KRITERIJI

A/ MODEL POTPORE PROIZVODNJI

A/1 BILJNA PROIZVODNJA

(1) Proizvodnja ratarskih, povrtlarskih, voćarskih kultura, duhana, grožđa i maslina

- a) Proizvodnja krušnih žita (pšenica i raž) –** klijent ostvaruje novčanu potporu za proizvodnju na minimalno 1ha a maksimalno za 200 ha pšenice ili raži i istu prodaju na domaćem tržištu;
- b) Proizvodnja stočnog ječma i tritikalea -** klijent ostvaruje novčanu potporu za proizvodnju na minimalno 1 ha a maksimalno za 100 ha stočnog ječma ili tritikala za vlastite potrebe ili za prodaju na domaćem tržištu;
- c) Proizvodnja silažnog kukuruza (za mliječne krave i tov junadi) -** klijent ostvaruje novčanu potporu za proizvodnju na minimalno 2 ha a maksimalno za 400 ha;
- d) Proizvodnja uljarica (uljana repica, suncokret i soja) –** klijent ostvaruje novčanu potporu za proizvodnju na minimalno 1 ha a maksimalno za 250 ha uljarica i istu prodaju;
- e) Proizvodnja povrća (paradajz, paprika, krastavac, patlidžan, mrkva, cikla, luk, salata i mladi krumpir) –** klijent ostvaruje novčanu potporu za proizvodnju na minimalno 0,5 ha a maksimalno za 20 ha povrća i istu prodaju;
- f) Proizvodnja grožđa i maslina -** klijent ostvaruje novčanu potporu za proizvodnju na minimalno 1,0/ ha vinograda/maslinjaka, a maksimalno za 150 ha, te istu prodaju;
- g) Proizvodnja voća (šljiva, jabuka, kruška, breskva, nektarina, trešnja, višnja, smokva, marelica) -** klijent ostvaruje novčanu potporu za proizvodnju na minimalno 2,0/ ha voćnjaka, a maksimalno za 250 ha, te istu prodaju;

- h) **Proizvodnja heljde, ljekovitog i aromatičnog bilja**- klijent ostvaruje novčanu potporu za proizvodnju na minimalno 1ha, a maksimalno za 50 ha, te isto prodaju;
- i) **Proizvodnja duhana u listu (Virdžinija i Berlejška klasa I-IV i Hercegovački ravnjak – A1, A2, A3, B1, B2 i B3)** – klijent ostvaruje novčanu potporu za proizvodnju na minimalno 0,5 ha a maksimalno za 50 ha duhana, u skladu sa Zakonom o duhanu ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10), te isto prodaju,

(2) Proizvodnja sjemena

- a) **Proizvodnja sjemena strnih žitarica (pšenica, ječam, raž , zob, tritikale i heljda)** - klijent ostvaruje novčanu potporu ako proizvede sjeme u skladu sa Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja („Službene novine Federacije BiH“, broj 55/01 i 31/14) za maksimalno 300 ha, i isto prodaju;
- b) **Proizvodnja sjemena kukuruza, soje i suncokreta** - klijent ostvaruje novčanu potporu ako proizvede sjeme kukuruza ili soje u skladu sa Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja za maksimalno 100 ha, i isto prodaju;
- c) **Proizvodnja sjemena krumpira (osnovno sjeme i sjeme I sorte reprodukcije)** – klijent ostvaruje novčanu potporu ako proizvede sjeme krumpira u skladu sa Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu za maksimalno 50 ha, i isto prodaju.

(3) Proizvodnja sadnog materijala

- a) **Deklarirane sadnice krošnjastog voća** - klijent ostvaruje novčanu potporu ako proizvede sadnice krošnjastog voća u skladu sa Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja za maksimalno 420.000 sadnica, i iste prodaju;
- b) **Deklarirane sadnice jagodičastog/bobičastog voća (malina, kupina, borovnica i brusnica)** – klijent ostvaruje novčanu potporu ako proizvede sadnice jagodičastog/bobičastog voća u skladu sa Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja za maksimalno 1.000.000 sadnica, i iste prodaju;
- c) **Deklarirane sadnice vinove loze** - klijent ostvaruje novčanu potporu ako proizvede sadnice vinove loze u skladu sa Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja za maksimalno 220.000 sadnica, i iste prodaju.

(4) Nerealizirana potpora iz 2014. godine

- a) Nerealizirani zahtjevi klijenata iz 2014.godine po modelu poticaja proizvodnji, koji su blagovremeni, potpuni i osnovani, a kojima zbog nedostatka sredstava uzrokovanih neadekvatnim planiranjem u Programu novčanih potpora za 2014.godinu nije isplaćena novčana potpora.
- b) Nerealizirani zahtjevi klijenata iz 2014.godine po modelu poticaja proizvodnji koji su pristigli na osnovu člana 40. Pravilnika o načinu i uvjetima ostvarivanja novčane potpore po modelu poticaja proizvodnji, („Službene novine Federacije BiH“, br: 60/14 i 75/14)., dodatno će se vršiti provjera ovih zahtjeva. Obračun će se vršiti na osnovu visine novčane potpore po jedinici mjere Programa novčanih potpora za 2014.godinu

„Službene novine Federacije BiH“, br: 44/14, 52/14 i 104/14), navedenog Pravilnika za svaku proizvodnju, kao i podataka iz Š-03 obrasca. Ukoliko dostavljeni obrasci Š-03 nisu u skladu sa Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 75/04, 38/06, 52/09, 56/09 i 36/14) kao ne popunjena tabela 1. i tabela 2. te ne ovjereni Š-03 od strane općinske službe, kantonalna ministarstva će zatražiti od nadležnih općinskih službi Obrasce Š-03 u skladu sa gore navedenom Uredbom kako bi se obračun novčane potpore mogao izvršiti.

A/2 ANIMALNA PROIZVODNJA

(1) Govedarska proizvodnja

- a) Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka** - klijent ostvaruje novčanu potporu za najmanje 500 litara a najviše za 550.000 litara mlijeka, minimalne masnoće 3,2% mjesečno, i isto prodaju;
- b) Proizvodnja goveđeg mesa - tov junadi** od teladi iz domaćeg uzgoja (nakon usvajanja ovog Programa i donošenja novog Pravilnika za proizvodnje bit će omogućen tov junadi od teladi iz uvoza) – klijent ostvaruje novčanu potporu za minimalno tri utovljena grla, a maksimalno za 1.000 grla u toku godine, te isto prodaju;
- c) Uzgoj krava prvotelki (rasplodne junice)** – klijent ostvaruje novčanu potporu za uzgoj minimalno dvije a maksimalno za 200 junica iz vlastitog stada u toku godine, s tim da služe za proširenje stada ili za prodaju;
- d) Uzgoj goveda u sistemu krava-tele**– klijent ostvaruje novčanu potporu ako u uzgoju ima minimalno 15 krava (mesne, kombinirane ili križance mesne i kombinirane pasmine goveda) i bika čisto mesne pasmine, a maksimalno za 1.000 grla u toku godine;

(2) Ovčarska i kozarska proizvodnja

- a) Proizvodnja svježeg ovčjeg i kozjeg mlijeka** – klijent ostvaruje novčanu potporu mjesečno za najmanje 300 litara a najviše za 20.000 litara ovčjeg mlijeka minimalne masnoće 5% , odnosno mjesečno za najmanje 300 litara kozjeg mlijeka a najviše za 50.000 litara minimalne masnoće 3,2%, i isto prodaju,
- b) Uzgoj rasplodne stoke (ovce i koze)** – klijent ostvaruje novčanu potporu ako u uzgoju ima minimalno 50 odraslih ovaca, odnosno 25 odraslih koza starijih od godinu dana, a maksimalno za 750 odraslih grla u toku godine;

(3) Svinjogojska proizvodnja

- a) Proizvodnja svinjskog mesa - tov svinja** – klijent ostvaruje novčanu potporu ako u toku godine utovi minimalno 25 svinja od prasadi iz domaćeg uzgoja odnosno minimalno 75 svinja od prasadi iz uvoza, a

maksimalno za 8.700 svinja, te iste proda;

- b) **Uzgoj rasplodne stoke - krmača** – klijent ostvaruje novčanu potporu ako u uzgoju ima minimalno 5 rasplodnih krmača, a maksimalno za 150 krmača u toku godine;

(4) Peradarska proizvodnja

- a) **Uzgoj 18-sedmičnih pilenki** - klijent ostvaruje novčanu potporu za uzgoj minimalno 5.000 a maksimalno za 210.000 pilenki u toku godine od pilića iz domaćeg uzgoja do prelaska u fazu reprodukcije i iste proda ili ih ostavi za dalji uzgoj;
- b) **Uzgoj pilenki teške roditeljske linije** – klijent ostvaruje novčanu potporu za uzgoj minimalno 10.000 a maksimalno za 50.000 pilenki u toku godine do prelaska u fazu reprodukcije i iste proda ili ih ostavi za dalji uzgoj;
- c) **Uzgoj pilenki lake roditeljske linije**- klijent ostvaruje novčanu potporu za uzgoj minimalno 10.000 a maksimalno 50.000 pilenki u toku godine do prelaska u fazu reprodukcije i iste prodali ili ih ostavi za dalji uzgoj

(5) Pčelarska proizvodnja

- a) **Košnice pčela - uzgoj pčelinjih zajednice** – klijent ostvaruje novčanu potporu za uzgoj minimalno 20 a maksimalno za 550 pčelinjih zajednica i prodaju najmanje 10 kg meda po zajednici u toku godine.

(6) Ribarska proizvodnja

- a) **Proizvodnja/uzgoj slatkovodne ribe** – klijent ostvaruje novčanu potporu za proizvodnju minimalno 3.000 a maksimalno za 500.000 kg ribe u toku godine, te istu proda,
- b) **Proizvodnja/uzgoj morske ribe** – klijent ostvaruje novčanu potporu za proizvodnju minimalno 3.000 a maksimalno za 100.000 kg ribe u toku godine, te istu proda.

(7) Nerealizirana potpora iz 2014.godine

- a) Nerealizirani zahtjevi klijenata iz 2014.godine po modelu poticaja proizvodnji, koji su blagovremeni, potpuni i osnovani, a kojima zbog nedostatka sredstava uzrokovanih neadekvatnim planiranjem u navedenom Programu nije isplaćena novčana potpora.
- b) Nerealizirani zahtjevi klijenata iz 2014.godine po modelu poticaja proizvodnji koji su pristigli na osnovu člana 40. Pravilnika o načinu i uvjetima ostvarivanja novčane potpore po modelu poticaja proizvodnji („Službene novine Federacije BiH“, br: 60/14 i 75/14)., dodatno će se vršiti provjera ovih zahtjeva. Obračun će se vršiti na osnovu visine novčane potpore po jedinici mjere Programa novčanih potpora za 2014.godinu „Službene novine Federacije BiH“, br: 44/14, 52/14 i 104/14), navedenog Pravilnika za svaku proizvodnju, kao i podataka iz Š-03 obrasca. Ukoliko dostavljeni obrasci Š-03 nisu u skladu sa Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, br. 75/04, 38/06, 52/09, 56/09 i 36/14) kao ne

popunjena tabela 1. i tabela 2. te ne ovjereni Š-03 od strane općinske službe, kantonalna ministarstva će zatražiti od nadležnih općinskih službi Obrasce Š-03 u skladu sa gore navedenom Uredbom kako bi se obračun novčane potpore mogao izvršiti.

B/ MODEL POTPORE DOHOTKU

Zbog nedostatka novčanih sredstava nije moguće provesti mjere iz ovog modela.

C/ MODEL KAPITALNIH ULAGANJA

Zbog nedostatka novčanih sredstava nije moguće provesti mjere iz ovog modela.

D/ RURALNI RAZVOJ

Ruralni razvoj za 2015 g. - Zbog nedostatka novčanih sredstava nije moguće provesti mjere iz ovog modela, kao ni preostale zahtjeve iz 2012. godine.

E/ MODEL OSTALIH VRSTA POTPORA

1. Sufinanciranje premije osiguranja od mogućih šteta u poljoprivrednoj proizvodnji

1.1 Sufinanciranje premije osiguranja od mogućih šteta u poljoprivrednoj proizvodnji.

2. Sufinanciranje stručnih skupova, kongresa, simpozija, seminara i sajмова

2.1 Sufinanciranje stručnih skupova, kongresa, simpozija, seminara i sajмова

3. Realizacija projekata od značaja za Federaciju BiH

3.1. Sufinanciranje troškova penzionog i zdravstvenog osiguranja za registrirane poljoprivredne obrte.

3.2. Realizacija Programa novčanih potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju

3.3. Sufinanciranje izlaganja na manifestacijama od značaja za poljoprivredni sektor

4. Organiziranje poljoprivrednika (zadruga, udruženja, savezi).

4.1. Sufinanciranje troškova realizacije aktivnosti poljoprivrednih zadruga, udruženja i saveza

5. Sufinanciranje troškova standardizacije proizvoda/proizvodnje

5.1 Sufinanciranje uvođenja i certifikacije standarda u poljoprivredi i prehrambenoj industriji

6. Sufinanciranje poljoprivredno-prehrambenih proizvoda orijentiranih za

izvoz

6.1. Proizvodnja orijentirana izvozu, stvaranje ambijenta za izvoz domaćih poljoprivredno prehrambenih proizvoda otkupljenih od domaćih proizvođača).

6.2. Nerealizirane potpore iz Programa novčanih potpora za 2014. godinu.

- Nerealizirani zahtjev klijenta iz 2014.godine po modelu ostalih vrsta potpora koji je blagovremen, potpun i osnovan, a kojem zbog nedostatka sredstava uzrokovanih neadekvatnim planiranjem u navedenom Programu nije isplaćena novčana potpora za Mjeru potpore, prodaje, potrošnje i posebnih interventnih mjera, mjera potpore ulasku domaćih proizvoda u trgovačke centre (proizvodnja orijentirana izvozu, stvaranje ambijenta za izvoz domaćih poljoprivredno – prehrambenih proizvoda otkupljenih od domaćih proizvođača).

7. Sredstva tekuće rezerve

7.1. Sredstva tekuće rezerve koristit će se u skladu sa članom 21. stav (2) Zakona o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju za različite programe pokretanja proizvodnje, poticanje jesenske ili proljetne sjetve i slične mjere koje nisu obuhvaćene ostalim modelima, za koje u Programu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva, jer ih pri planiranju Programa nije bilo moguće predvidjeti.

F/ SUDSKE PRESUDE I RJEŠENJA PO ŽALBAMA

Novčane potpore-ostvareno pravo u ponovljenim postupcima provedenim po pravosnažnim sudskim presudama u oblasti novčanih potpora iz prethodnih godina i pravosnažnim rješenjima donesenim u drugostepenom postupku po žalbama

POGLAVLJE III – VISINA I RASPODJELA SREDSTAVA

Sredstva odobrena Proračunom Federacije BiH za 2015. godinu iznose 65.800.000 KM i raspodijelit će se u skladu sa Programom na slijedeće oblasti:

Tabela 1. Raspodjela sredstava za biljnu proizvodnju

BILJNA PROIZVODNJA						
A/1						
A/1-1		Proizvodnja ratarskih, povrtlarskih kultura, voćarskih kultura, grožđa i maslina	KM po jed. mjere	Min.u ha/kom	Maksimaln o u ha/kom	Potrebno u KM
	1.	Proizvodnja krušnih žita (pšenica i raž)	500/ha	1	200	
	2.	Proizvodnja ječma i tritikalea	350/ha	1	100	
	3.	Proizvodnja silažnog kukuruzna	300/ha	2	400	
	4.	Proizvodnja uljarica (uljana repica, suncokret i soja)	400/ha	1	250	
	5.	Proizvodnja heljde, ljekovitog i aromatičnog bilja	400/ha	1	50	
	6.	Proizvodnja povrća	2000/ha	0,5	20	
	7.	Proizvodnja grožđa i maslina	900/ha	1	150	
	8.	Proizvodnja voća	900/ha	2	250	
	9.	Proizvodnja duhana u listu -Virdžinija , Berlej i Hercegovački ravnjak)	1.500/ha	0,5	50	
A/1-2		Proizvodnja sjemena				
	10.	Proizvodnja sjemena strnih žitarica	800/ha	-	300	
	11.	Proizvodnja sjemena kukuruza, soje i suncokreta	800/ha	-	100	
	12.	Proizvodnja sjemena krumpira (osnovno sjeme)	1700/ha	-	50	
	13.	Proizvodnja sjemena krumpira (sjeme I sorte reprodukcije)	1300/ha	-	50	
A/1-3		Proizvodnja sadnog materijala				
	14.	Deklarirane sadnice krošnjastog voća	0,45/kom	-	420.000	
	15.	Deklarirane sadnice jagodičastog/bobičastog voća	0,35/kom	-	1.000.000	
	16.	Deklarirane sadnice vinove loze	0,45/kom	-	220.000	
A/1-4		Nerealizirane potpore iz 2014. godine				
	17.	Nerealizirani zahtjevi iz 2014. godine na osnovu redovnih proizvodnji				
	18.	Nerealizirani zahtjevi iz 2014. godine na osnovu člana 40. Pravilnika				
		SVEGA: A/1-1,A/1-2,A/1-3 i A/1-4				12.300.000,00

--	--	--	--	--	--

Tabela 2. Raspodjela sredstava za animalnu proizvodnju

A/2	Br.	ANIMALNA PROIZVODNJA				
A/2-1		Govedarska proizvodnja	KM/jed. mjere	Min. u lit/grlo/kg/kom	Maks. u ha/kom	Potrebno u KM
	1.	Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka	0,30/l	500 mj.	550.000 mj.	
	2.	Proizvodnja goveđeg mesa – tov junadi	450/grlu	3	1000	
	3.	Uzgoj rasplodne stoke - rasplodnih junica	450/grlu	2	200	
	4.	Uzgoj goveda u sistemu krava – tele	450/grlu	15	1000	
A/2-2		Ovčarska i kozarska proizvodnja				
	5.	Proizvodnja svježeg ovčjeg mlijeka	0,30	300 mj.	20.000 mj.	
	6.	Proizvodnja svježeg kozjeg mlijeka	0,30	300 mj.	50.000 mj.	
	7.	Uzgoj rasplodne stoke (ovce)	35/grlu	50	750	
	8.	Uzgoj rasplodne stoke (koze)	35/grlu	25	750	
A/2-3		Svinjogojska proizvodnja				
	9.	Proizvodnja svinjskog mesa – tov svinja	60/grlu	25/75	8.700	
	10.	Uzgoj rasplodne stoke - krmača	150/grlu	5	150	
A/2-4		Peradarska proizvodnja				
	11.	Uzgoj 18-sedmičnih pilenki	0,35 /kljunu	5.000	210.000	
	12.	Uzgoj matičnog jata – pilenki teške roditeljske linije	1,20 /kljunu	10.000	50.000	
	13.	Uzgoj matičnog jata – pilenki lake roditeljske linije	1,20 /kljunu	10.000	50.000	
A/2-5		Pčelarska proizvodnja				
	14.	Košnice pčela, uzgoj pčelinjih zajednica	15/koš	20	550	
A/2-6		Ribarska proizvodnja				
	15.	Proizvodnja/uzgoj slatkovodne ribe	1,25/kg	3.000	500.000	
	16.	Proizvodnja/uzgoj morske ribe	1.25/kg	3.000	100.000	

A/2	Br.	ANIMALNA PROIZVODNJA				
A/2-7		Nerealizirani zahtjevi iz 2014. godine na osnovu redovnih proizvodnji				
	17.	Nerealizirani zahtjevi iz 2014. godine na osnovu redovnih proizvodnji				
	18.	Nerealizirani zahtjevi iz 2014. godine na osnovu člana 40. Pravilnika za proizvodnje				
		SVEGA: A/2-1, A/2-2, A/2-3, A/2-4, A/2-5, A/2-6 i A/2-7				50.000.000,00
		UKUPNO : A/1 + A/2				62.300.000,00

B/ MODEL POTPORE DOHOTKU

Tabela 4. Raspodjela sredstava po modelu potpora dohotku

B/	Vrsta potpore	KM/članu
	Nekomercijalno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo - Zbog nedostatka novčanih sredstava nije moguće provesti mjere iz ovog modela.	00,00
	SVEGA B	00,00

C/ MODEL KAPITALNA ULAGANJA

Tabela 5. Raspodjela sredstava za potporu investicionim ulaganjima

C/	Vrsta potpore	Iznos u (KM)
	Kapitalne investicije - Zbog nedostatka novčanih sredstava nije moguće provesti mjere iz ovog modela.	0,00
	SVEGA C:	0,00

D/ MODEL RURALNOG RAZVOJA

Tabela 6. Raspodjela sredstava potpore za ruralni razvoj

D/	Br	Vrsta potpore	Iznos u (KM)
	1.	Ruralni razvoj za 2015 g. - Zbog nedostatka novčanih sredstava nije moguće provesti mjere iz ovog modela, kao ni preostale zahtjeve iz 2012. godine	0,00
		SVEGA D:	0,00

E/ MODEL OSTALIH VRSTA POTPORA

Tabela 7. Model ostalih vrsta potpora

E/	Br.	Ostale vrste potpora	Ukupno KM
	1.	Sufinanciranje premije osiguranja od mogućih šteta u poljoprivrednoj proizvodnji	
	1.1	Sufinanciranje premije osiguranja od mogućih šteta u poljoprivrednoj proizvodnji	90.000,00
	2.	Sufinanciranje stručnih skupova, kongresa, simpozija, seminara i sajмова	
	2.1	Sufinanciranje oranziranja stručnih skupova, kongresa, simpozija, seminara, sajмова iz oblasti poljoprivredno-prehrambenog sektora	80.000,00
	3.	Realizacija projekata od značaja za Federaciju BiH	
	3.1	Sufinanciranje troškova po osnovu penzionog i zdravstvenog osiguranja za registrirane poljoprivredne obrte	1.500.000,00
	3.2.	Realizacija Programa novčanih potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju	250.000,00
	3.3.	Sufinanciranje izlaganja na privrednim manifestacijama od značaja za poljoprivredni sektor	70.000,00
	4.	Organiziranje poljoprivrednika (zadruga, udruženja i saveza)	
	4.1.	Sufinanciranje troškova realizacije aktivnosti zadruga	100.000,00
	4.2.	Sufinanciranje troškova realizacije aktivnosti udruženja	
	4.3	Sufinanciranje troškova realizacije aktivnosti saveza	
	5.	Sufinanciranje troškova standardizacije proizvoda/proizvodnje	
	5.1.	Sufinanciranje uvođenja i certifikacije standarda u poljoprivredi i prehrambenoj industriji	70.000,00
	6.	Sufinanciranje poljoprivredno-prehrambenih proizvoda orijentiranih za izvoz	
	6.1	Proizvodnja orijentirana izvozu, stvaranje ambijenta za izvoz domaćih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda otkupljenih od domaćih proizvođača	1.100.000,00

	6.2.	Nerealizirane potpore iz 2014. godine (nerealizirani zahtjevi iz Programa novčanih potpora za 2014 godinu na osnovu Pravilnika po modelu ostalih vrsta potpora (proizvodnja orijentirana izvozu, stvaranje ambijenta za izvoz domaćih poljoprivredno – prehrambenih proizvoda otkupljenih od domaćih proizvođača).	
	7.	Sredstva tekuće rezerve	140.000,00
		SVEGA E:	3.400.000,00

F/ SUDSKE PRESUDE I RJEŠENJA PO ŽALBAMA

Tabela 7. Sudske presude i rješenja po žalbama

F/	Br.	Sudske presude i rješenja po žalbama	Ukupno u KM
	1.	Novčane potpore-ostvareno pravo u ponovljenim postupcima provedenim po pravosnažnim sudskim presudama u oblasti novčanih potpora iz prethodnih godina i pravosnažnim rješenjima donesenim u drugostepenom postupku po žalbama	100.000,00
		SVEGA F/	100.000,00
SVEGA: A+B+C+D+E+F			65.800.000,00

POGLAVLJE IV- IZVOR SREDSTAVA

Izvor sredstava za realizaciju Programa je Proračun Federacije Bosne i Hercegovine za 2015. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 25/15) u kojem je na poziciji „Poticaj za poljoprivredu“ utvrđen iznos od 65.800.000 KM

O B R A Z L O Ž E N J E

I. PRAVNI TEMELJ

Člankom 28. Zakona o poljoprivredi („Službene novine Federacije BiH“, broj 88/07 i 04/10) propisano je da su mjere novčanih potpora u poljoprivredi poticajna sredstva iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine koja obuhvaćaju poticaje proizvodnji i plaćanja u sklopu mjera strukturne politike.

U skladu sa člankom 4. st. (1) i (2) Zakona o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije“, broj 42/10) Federalno ministarstvo će izvršiti odabir prioriteta, visinu sredstava za pojedine modele, opće i posebne kriterije za njihovo ostvarivanje te druge posebne uvjete i dostaviti Odluku Vladi Federacije BiH nakon pribavljanja mišljenja (suglasnosti) nadležnih odbora Parlamenta Federacije BiH, Odbor za poljoprivredu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH razmatrao je Nacrt Programa novčanih potpora na 4. sjednici održanoj 12.06.2015. godine gdje je donesen Zaključak da je Nacrt programa novčanih potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2015. godinu dobar temelj za izradu prijedloga, s tim da se zadužuje Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da u izradi prijedloga ugradi sve, realno moguće, prijedloge, primjedbe i sugestije iznesene na odboru kao i prijedloge federalnih udruženja i drugih povezanih institucija. Što se tiče zaključka Odbora za poljoprivredu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, isti još uvijek nije formiran.

Pravni temelj za donošenje Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava „Poticaj za poljoprivredu“ utvrđenih Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2015. godinu sadržan je u odredbama čl. 30. Zakona o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2015. godinu („Službene novine Federacije BiH“ broj : 25/15) kojim je propisano da će se sredstva utvrđena u razdjelu 24. Proračuna pozicije „Poticaj za poljoprivredu“ koristiti prema programu koje donosi Vlada F BiH.

U skladu sa Srednjoročnom strategijom razvoja poljoprivrednog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2015-2019. godini su uvedene mjere koje su razrađene i planirana je realizacija u 2015. godini.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

U okviru Programa novčanih potpora za 2015. godinu nastavilo se s primjenom Zakona o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 42/10), na osnovu kojih su obuhvaćene potpore u sklopu mjera poticanja proizvodnje i plaćanja u sklopu mjera strukturne politike.

Sredstva predviđena Proračunom Federacije BiH za novčane potpore u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2015. godinu zasigurno nisu dovoljna da bi

obuhvatili sve proizvodnje iz modela poticaja proizvodnji (Dodatak II. Zakona o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju).

Zbog nedovoljno izdvojenih sredstava za poljoprivredu u Proračunu za 2015. i nerealiziranih zahtjeva iz 2014. godine, nisu se bila u mogućnosti planirati sredstva u Programu novčanih potpora za modele potpore dohotku, model kapitalnih ulaganja kao i model ruralnog razvitka. U skladu sa Zakonom smo uveli za sve proizvodnje minimalne i maksimalne količine kako bismo zaštitili iznos sredstava koji je dodijeljen za poljoprivredu.

Potpore proizvodnji

Biljna proizvodnja

Imajući u vidu značaj biljne proizvodnje zadržali smo mjere koje su bile u prethodnom periodu uvažavajući nerealizirane zahtjeve i iznos koji je na raspolaganju u ovoj godini. Potpora za proizvodnje (silažni kukuruz, ječam i tritikale) predstavlja dodatnu potporu poljoprivrednim proizvođačima i koja direktno utječe na proizvodnu cijenu proizvoda u okviru animalne proizvodnje.

Kao i u prošloj godini zadržali smo i za ove proizvodnje isti način potpore, tj. potpore po hektaru, što je u skladu sa Zakonom o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Potpore proizvodnji uljarica je mjera koja se redovno nalazi u programima novčanih potpora, ne samo zbog proizvodnje ulja, već i zbog stalnog rasta potražnje za suproizvodima (sojina i suncokretova sačma) neophodnih u proizvodnji koncentriranih krmiva odnosno gotovih krmnih smjesa. Proizvodnja uljarica je važna i zbog smanjenja vanjskotrgovinskog debalansa jer se najvećim dijelom uljarice uvoze.

Proizvodnja povrća je vrlo važna za poljoprivredu Federacije BiH zbog toga što omogućava da se s razmjerno male površine zemljišta ostvari dohodak koji omogućava opstanak gospodarstva. Pored toga radi se o radno intenzivnoj djelatnosti koja može uposliti dosta radne snage u ruralnim područjima i zbog toga je ove godine zadržana ova mjera.

Potpore proizvodnji grožđa i voća je također zadržana jer imamo osigurano tržište i mogućnost daljeg razvoja ove proizvodnje.

Proizvodnja heljde, ljekovitog i aromatičnog bilja važna je radi toga što ova proizvodnja uspijeva i na manje povoljnim područjima, aktivira neobrađene površine i ima unaprijed osigurano tržište. Po izvještajima vanjsko-trgovinske komore, veći dio ovih proizvoda se izvozi, što doprinosi smanjenju trgovinskog deficita s inozemstvom.

Kako proizvodnja duhana u našoj zemlji ima dugu tradiciju, kao i naša saznanje da je domaća duhanska industrija u najvećoj mjeri bazirana na uvoznom duhanu, Ministarstvo se i ove godine odlučilo podržati ovu proizvodnju. S obzirom na potrebu poštovanja direktive Evropske komisije vezano za duhan tj. potrebno je uskladiti našu poljoprivrednu politiku sa zajedničkom poljoprivrednom politikom (CAP), koja propisuje prestanak izdvajanja potpore za duhan, u narednom razdoblju. Ministarstvo će početi primjenjivati navedenu Direktivu i postupno umanjivati novčane potpore za ovu proizvodnju, kako bi se poručilo proizvođačima da trebaju razmišljati o preorijentiranju na druge vidove proizvodnje, ukoliko žele ostvarivati potporu kod ovog ministarstva.

Proizvodnja sjemena i sadnog materijala predstavlja temelj biljne proizvodnje, međutim zbog ograničenih sredstava u Programu novčanih potpora za 2015. godinu djelom je umanjen iznos, ali su zadržane mjere za proizvođače sjemena i sadnog materijala.

Animalna proizvodnja

Proizvodnja kravljeg mlijeka je najzastupljenija poljoprivredna proizvodnja u strukturi poljoprivrednih gospodarstava Federacije BiH i ova proizvodnja povlači najviše sredstava iz Programa novčanih potpora. To je prezentirano i kroz dokument Strategija povećanja konkurentnosti i privlačenja ulaganja u vrijednosne lance mlijeka i mliječnih proizvoda i voća i povrća u Federaciji Bosne i Hercegovine (2014-2020) („Službene novine Federacije BiH“ br.1/15)

Proizvodnja kravljeg mlijeka jedna od rijetkih proizvodnji koja je imala kontinuiranu proračunsku potporu iako prosječna proizvodnja mlijeka po kravi je još uvijek daleko od europskog prosjeka proizvodnje. Mljekarska industrija ostvaruje značajne pozitivne rezultate, proizvodni program je proširen i u osnovi ne zaostaje za državama u okruženju. Izvoz u ukupnoj preradi mlijeka učestvuje sa oko 33% i postao je značajna razvojna komponenta primarne proizvodnje mlijeka.

Imajući u vidu sve ove pokazatelje, kao i činjenicu odobravanja, odnosno stavljanja Bosne i Hercegovine na listu zemalja iz kojih se može izvoziti termički obrađeno mlijeko i mliječni proizvodi u Evropsku uniju, odlučili smo se zadržati iznos novčane potpore u visini iz prethodne godine, s tim da će se od 01.10.2015. godine za ovu mjeru uvesti novčana potpora po kvaliteti (klasama) mlijeka, a u skladu sa Srednjoročnom strategijom razvoja poljoprivrednog sektora u Federaciji BiH za period 2015-2019. godina uvodi se i potpora po grlu.

Pored navedenih razloga za zadržavanje prošlogodišnjeg nivoa potpore do 01.10.2015. godine, kada se planira uvesti potpora po kvaliteti mlijeka, jedan od razloga je i izostanak kontinuirane potpore proizvođačima mlijeka kroz strukturne mjere novčanih potpora koje pored ostalog utiču na poboljšanje kvaliteta mlijeka (higijenski paket) kroz nabavku opreme, laktofriza, izmuzišta, izgradnje namjenskih objekata i sl.). Smatramo da će navedeno ograničeno zadržavanje spomenutog vida i nivoa potpore do uvođenja novog bitno uticati u ovom prelaznom periodu da se poljoprivredni proizvođači pripreme za proizvodnju kvalitetnijeg mlijeka za što se očekuje povećanje produktivnosti grla, kvaliteta mlijeka, broja postojećih muznih grla, kao i osiguranje uvjeta za značajniji izvoz u zemlje okruženja odnosno u zemlje EU.

Zadržali smo potporu za proizvodnju ovčjeg i kozjeg mlijeka jer za ovu proizvodnju vlada veliki interes na tržištu Bosne i Hercegovine pa i šire. S obzirom na zemljišne resurse, konfiguraciju terena i klimatske uvjete u našoj zemlji, ovčarstvo i kozarstvo predstavlja jednu od perspektivnijih proizvodnji u ovakvim uvjetima, tako da je ove godine predviđena potpora za osnovno stado ovaca i koza.

Proizvodnja goveđeg i svinjskog mesa te proizvodnja u sistemu krava-tele su proizvodnje koje se redovno podržavaju i proširuju i koje pokazuju svake godine povećan broj proizvođača koji se opredjeljuju za ovu proizvodnju. Imajući u vidu količine mesa koje se uvoze u BiH zadržali smo potporu za ove proizvodnje kako bi animirali što veći broj poljoprivrednika da se bave ovom proizvodnjom, kako bi koliko toliko izvršili supstituciju ovih proizvoda u BiH. Za proizvodnju goveđeg mesa se pružaju dodatne mogućnosti i iz razloga osiguranog tržišta, odnosno izvoza 15. hiljada tona mesa u Republiku Tursku. U ovoj godini se pored potpore tova junadi iz domaćeg uzgoja uvodi se potpora i za tov junadi od teladi nabavljene iz uvoza s obzirom da ga nemamo dovoljno u našoj zemlji, a ima za cilj da se uvoze žive životinje za tov umjesto uvoza zamrznutog mesa koje se koristi u prehrambenoj industriji u našoj zemlji. Na ovaj način se povećava dodatna vrijednost proizvoda,

sredstva se akumuliraju i ostaju u našoj zemlji, a generalno se smanjuje uvoz, pogotovo uvoz zamrznutog mesa.

Kada se radi o uzgoju rasplodnih grla koja se odnosi na rasplodne junice i rasplodne krmače i dalje podržavamo ove proizvođače u nadi da će se povećati broj uzgajivača ovih rasplodnih grla što predstavlja i naš krajnji cilj.

Peradarska proizvodnja se u proteklom periodu kretala uzlaznom putanjom što se pozitivno odrazilo na smanjene količine uvezenog pilećeg mesa iz susjednih zemalja kao i zemalja EU. Iz navedenih i drugih pozitivnih primjera kada se radi o peradarstvu, ova proizvodnja zasigurno zaslužuje veću pažnju i značajniju novčanu potporu ovog ministarstva. Peradarska proizvodnja je jako razvijena u pojedinim kantonima i oni u kontinuitetu pokazuju da potiču ovu proizvodnju. Također je važno napomenuti da je ova proizvodnja zaštićena od prekomjernog uvoza ove sirovine (uvoznom carinom na granici), i da je kao takva konkurentnija na tržištu u odnosu na druge grane poljoprivrede. U ovom programu mi nastavljamo sa potporom uzgoja 18-sedmičnih pilenki, pilenki teških i lakih roditeljskih linija.

Pčelarska proizvodnja također predstavlja značajnu granu u poljoprivredi i zbog toga se ova proizvodnja redovno nalazi u Programu novčanih potpora. Zbog otežanih uvjeta pčelarenja i visine troškova koje imaju pčelari, Ministarstvo je ove godine u Programu nastavilo sa potporom po košnici uz zadržavanje ranije utvrđenog referentnog prinosa koji pčelari trebaju ostvariti da bi dobili novčanu potporu.

S obzirom na nepovoljnu situaciju u kojoj se nalazi Bosna i Hercegovina kada se radi o izvozu poljoprivrednih proizvoda u zemlje EU, Ministarstvo je zauzelo stav da uzgoj ribe i dalje treba podržavati kroz Program novčanih potpora, jer je to jedna od rijetkih proizvodnji koja ima dozvolu za izvoz u zemlje EU, kako zbog velike konkurencije na tržištu EU i održavanja postojećeg nivoa izvoza tako i zbog njegovog povećanja.

Mjere strukturne politike

Kapitalna ulaganja

Zbog nedostatka novčanih sredstava, model kapitalnih ulaganja nije obuhvaćen ovim Programom.

Potpore ruralnom razvoju

Zbog nedostatka novčanih sredstava nije moguće provesti mjere iz ovog modela.

Potpore dohotku

Model potpore dohotku također nije obuhvaćen ovim Programom iz istog razloga kao i za kapitalne investicije i potpore ruralnom razvoju.

Ostale vrste potpora

U okviru modela Ostalih vrsta potpora predviđene su najvećim dijelom one mjere koje su bile predviđene i u prethodnom periodu.

S obzirom na nepredviđene vremenske prilike u našoj zemlji ovim Programom data je mogućnost poljoprivrednim proizvođačima da osiguraju poljoprivrednu

proizvodnju na gospodarstvima na način da im se sufinansira premija osiguranja od mogućih šteta u poljoprivrednoj proizvodnji.

Pored toga Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva planira podržavati Sufinanciranje stručnih skupova, seminara i sajмова; Realizacija projekata od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine. Važno je istaći da je uvedena nova mjera Sufinanciranje penzionog i zdravstvenog osiguranja lica koje se registriraju kao obrt u poljoprivredi kako bi se što veći broj poljoprivrednika uveo u sistem te istima osigurala mogućnost uplate zdravstvenog i penzionog osiguranja. Na ovaj način želimo potaći zapošljavanje naših poljoprivrednih proizvođača, kako bi imali bar približno jednak i dugoročno riješen svoj radno-pravni status kao što je to u drugim sektorima.

Organiziranje poljoprivrednika (zadruga, udruženja i savezi); Sufinanciranja troškova standardizacije proizvoda/proizvodnje, s obzirom da je veliki broj poljoprivrednih proizvođača u našoj zemlji ostvario značajnu poljoprivrednu proizvodnju, a problem za plasman proizvoda na domaćem i inozemnom tržištu predstavljaju i nedostatak valjanih certifikata kojim dokazuju poštivanje određenih standarda, i ove godine je u Program uvrštena ova mjera.

S tim u vezi, zadržali smo i određene mjere tržišno-cjenovne politike koje bi trebale da osiguraju stabilnost cijena osnovnih poljoprivrednih proizvoda kroz stimulaciju proizvodnje orijentiranih izvozu.

II. FINACIJSKA SREDSTVA

Za realizaciju ove Odluke, odnosno Programa, Proračunom Federacije BiH, Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva predviđena su sredstva u ukupnom iznosu od 65.800,000,00 KM)

Da bi se povećala poljoprivredna proizvodnja i nastavio investicijski ciklus na poljoprivrednim gospodarstvima te u potpunosti ispunile obveze iz Zakona o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, u narednom periodu bi bilo potrebno osigurati proračunsku potporu u skladu sa Srednjoročnom strategijom razvoja poljoprivrednog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2015-2019. godina.